

ਕਪੂਰ ਜੇ. ਸਾਹਮਣੇ

ਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਿਬੇ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ

1956 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 193

ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ (1898 ਦਾ ਐਕਟ V)-ਸੈਕਸ਼ਨ 488-ਸੈਕਸ਼ਨ 488 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ- "ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਰਨ" ਦੇ ਸ਼ਬਦ, ਭਾਵ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਪਤੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 488 ਵਿੱਚ "ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦੇ" ਸ਼ਬਦ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਣ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਤਨੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਧਾਰਾ 488, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਤੋਂ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਹ ਵੀ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਪਤੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਸਾਮਾ ਜੇਠਾ ਬਨਾਮ ਬਾਈ ਵਾਲਾ (1), ਅਤੇ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਮੀਤ ਰਾਮ ਬਾਈ (2), ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ।

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 438 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼੍ਰੀ ਜੀ.ਸੀ. ਜੈਨ, ਸੈਕਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਜੁਲੰਦੂਰ ਦੁਆਰਾ, ਸ਼੍ਰੀ ਓਂਕਾਰ ਨਾਥ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸੇਧ ਲਈ 14 ਫਰਵਰੀ, 1956 ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 191, ਆਰ.ਕੇ. ਜਲੰਧਰ, ਮਿਤੀ 27 ਜੂਨ, 1955, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਿਬੇ ਨੂੰ 40 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬੇਟੇ ਲਈ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਭੱਤੇ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।

ਧਾਰਾ 488, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ।

ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:-

29 ਸਤੰਬਰ 1954 ਨੂੰ ਸਿਬੋ ਨੇ ਧਾਰਾ 488, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ 8 ਸਾਲ ਦੇ ਬੇਟੇ ਲਈ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਦਰਖਾਸਤ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਸਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਪੰਜ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸ਼੍ਰੀ ਓਂਕਾਰ ਨਾਥ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ 1st ਕਲਾਸ, ਜਲੰਧਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 27 ਜੁਲਾਈ 1955 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ ਉਸਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ 40 ਰੁਪਏ ਦੀ ਮਾਸਿਕ ਦਰ 'ਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 438, ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ ਦੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਿਬੋ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉਸ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਸੀ ਜੋ ਕੁਝ ਅਣਜਾਣ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਆਪਣੇ ਘਰ ਲੈ ਜਾਣ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ ਪਰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਸ਼ਰਤ 'ਤੇ ਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਘਰ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਥੋਂ ਲੈ ਜਾਵੇ। ਉਸਨੇ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਸਿੱਧੇ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਜਾਣ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਘਰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਜੋ ਉਹ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਦੇ ਘਰ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਉਥੋਂ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਲਈ, ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਅਸਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ 40 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ। ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਅਤੇ ਆਮਦਨੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਖੋਜ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇਹ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਇੱਕ ਐਸਤ ਮੱਧਵਰਗੀ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਉਸਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹੋਰ

ਕਿਹੜਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਹਿਰਾਵੇ ਤੋਂ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵੇਲੇ ਪਹਿਨਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਕਿ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅਪਰਾਧਿਕ ਵਕੀਲ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਉਹ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ।

ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਸੋਧ ਲਈ ਅੱਗੇ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਪਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਘਰ ਆਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਜਾਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਸ਼ਰਤ ਸੀ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਉਹ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇੱਕ ਪਤਨੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਇਹ ਉਸਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਕਰਤੱਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਵੇ ਅਤੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਵੇ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਨਾਲ ਰਹਿਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਵੱਖ ਰਹਿਣ ਦਾ ਹੱਕ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋੜੀਂਦਾ ਆਧਾਰ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਕੋ ਇੱਕ ਆਧਾਰ ਜੋ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਤੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਕੋਲ ਉਸ ਦੀ ਭੀਖ ਮੰਗਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੁਆਰਾ ਵਾਜਬ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵੱਕਾਰ ਦੀਆਂ ਝੂਠੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕਾਨੂੰਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪਤੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਉਸਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਦੀ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ।

ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਿਬੋ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਸੀ ਐਲ ਅਗਰਵਾਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ।

ਵੇਦ ਵਿਆਸ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਹੁਕਮ।

ਕਪੂਰ, ਜੇ. ਇਹ 21 ਦਸੰਬਰ, 1955 ਨੂੰ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਜਲੰਧਰ, ਸ੍ਰੀ ਜੀ. ਸੀ. ਜੈਨ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 488, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੀਬੇ ਦਾ ਵਿਆਹ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅੱਠ ਸਾਲ ਦਾ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਹੈ। 29 ਸਤੰਬਰ, 1955 ਨੂੰ ਪਤਨੀ ਨੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 488 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਕੇ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਵੱਲੋਂ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਦਰਖਾਸਤ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਦਾ ਸਰਪੰਚ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਹੜਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਦੀ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਲੈਣ ਬਾਰੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਗਲਾ ਗਵਾਹ ਪ੍ਰੀਤੂ ਹੈ, ਪਤਨੀ ਦਾ ਭਰਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪਤੀ ਨੇ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਵਿੱਚ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪਤਨੀ ਨੇ ਖੁਦ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ. 3 ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਦਾ ਵਿਆਹ 13 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ 'ਚ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਦੋ-ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਪਤੀ ਨਾਲ ਰਹੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕਰਕੇ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪਤੀ ਖੁਦ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਛੱਡ ਗਿਆ। ਜਿਹੜਾ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਨੇ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਉਸਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨਾਲ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ ਬਸ਼ਰਤੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਭਰੋਸਾ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਪਤੀ ਉਸ ਦੇ ਪੇਕੇ ਘਰ ਆ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਥੋਂ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਨੇ ਜੇ ਕਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤਾਂ ਹੀ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਹੁੰਦਾ।

ਪਤੀ ਗਵਾਹ-ਬਕਸੇ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਲੈ ਕੇ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ (ਪਤਨੀ) ਤੋਂ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਐਥੇ ਘਰੇਲੂ ਕੰਮ ਕਰਵਾਏ

ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੀ ਜੇਠ ਵਿਚ ਉਹ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪਤਨੀ ਕੋਲ ਲੈ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚੋਂ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਜਾਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਪਰ ਉਹ ਉਸਦੇ ਘਰ ਆਪਣੇ ਪੇਕੇ ਘਰ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਆਰ ਡਬਲਯੂ 1 ਪਤੀ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਤਨੀ ਨੇ ਪਤੀ ਨਾਲ ਆਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਜਿਰ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਣਸੁਖਾਵੇਂ ਘਰੇਲੂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਬੁਰਾ ਸਲੂਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਰ ਡਬਲਯੂ 2 ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਦਾ ਬਿਆਨ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਰ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਤੀ ਦੇ ਮਾੜੇ ਵਿਵਹਾਰ ਕਾਰਨ ਮਾਂ ਨੇ ਧੀ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

31 ਮਈ 1955 ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਿਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 15 ਜੂਨ, 1955 ਦੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ 40 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 1 ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਤੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਉਸਦੇ ਘਰ ਜਾਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਲੈਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਗਲਤ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਸੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਕੋਲ ਇੱਕ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗਲਤ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ-

"ਕਾਨੂੰਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪਤੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ

ਰੈ, ਇਸ ਲਈ, ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਜੱਜ ਦਾ ਧਿਆਨ ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਵਾਲੇ ਕੇਸਾਂ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ। ਸਮਾ ਜੇਠਾ ਬਨਾਮ ਬਾਈ ਵਾਲੀ, (1) ਵਿਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਸੱਚਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਬਲੈਕਰ, ਜੇ., ਵਿੱਚ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਮੀਤ ਰਾਮ ਬਾਈ (2) ਵਿਚ "ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਰਨ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮਾਨਯੋਗ ਜੱਜ ਨੇ ਪੰਨਾ 225 'ਤੇ ਕਿਹਾ-

"ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮੈਂ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਕਹਾਂਗਾ ਕਿ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਰਨ' ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਬਾਹਰਮੁਖੀ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਪਤਨੀ ਦੇ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਗਰੀਬੀ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ" ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਹਾਲਾਤ ਪਤੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਤਨੀ ਦੇ ਇਨਕਾਰ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।"

ਭੇਜੀ ਗਈ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਵਿਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਘੋਖ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਪਤੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਸ਼ਬਦ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਤਨੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਧਾਰਾ 488, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (4) ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਖੋਜ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਪਤੀ ਨੇ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਪਤੀ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਸੀ ਜੇਕਰ ਉਹ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨਾਲ ਸਖਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਸ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਸਗੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ

ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਜਾਣ ਤੋਂ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇੰਜ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਹੀ ਰਵੱਈਆ ਅਪਣਾਇਆ ਕਿ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਇੱਕ ਗਲਤ ਸੀ ਅਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਮਾਨਯੋਗ ਜੱਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗਲਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਗਲਤ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਕੇਸ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ।

ਮੈਂ ਇਸ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਪਤੀ ਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਸਹੀ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਚਰਨਜੀਵ ਲਾਲ ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਸੁਲ੍ਹਾ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਇਹ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਲਿਆ ਕੇ ਕੋਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਉਦੇਸ਼ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰਾਂਗਾ।

ਡੀਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁੱਕਦੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।